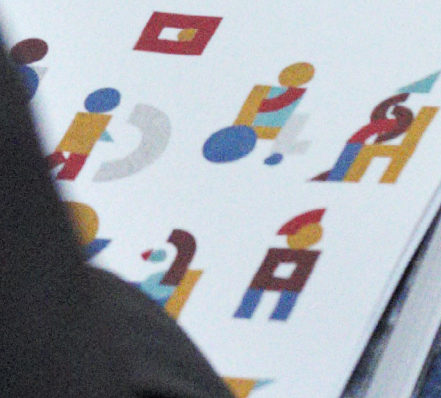

VI TROBADA D'ENERGIES COMUNITÀRIES

21 AL 30 DE MARÇ DE 2019

VIVER, LA TRINITAT VELLA I EL BON PASTOR

Relatoria

Centre Cívic i Espai de Gent Gran Baró de Viver (Baró de Viver)

Dimecres, 27 de març de 2019

De 17 a 20h

Coproductores: Cooperativa La Fàbrica i Servei d'Intervenció per la Convivència a l'Espai Públic (SIEP)

[barcelona.cat/acciocomunitaria/energies_comunitaries]

TW - @ComunitariesBCN

FB - @energiescomunitaries

Dades de participació

Persones assistents: 42

<Moderador Antonio Alcántara

<Convidades Sota, Cavall i Rei (La Mina), Setmana per la convivència (Trinitat Vella), Transforma't Bon Pastor, Fem Baró - Comissió de festes de Baró de Viver, Cooperativa la Fabric@.

Benvinguda i presentació

<Irene Moulas, Energies Comunitàries

Aquest projecte el que pretén és visualitzar i connectar els projectes comunitaris que existeixen a nivell de ciutat. Aquesta edició es fa aquí a la Franja i és ja la sisena. Passo la paraula a l'Antonio, que moderarà el debat.

<Antonio Alcántara

És important aterrar al territori i a la realitat que tenim al territori. L'hem marcat amb quatre experiències, tres del barri i una fora. Pel debat, tenim tres eixos principals que són: responsabilitat, imaginari i apropiació. Fem una ronda de presentació de les experiències que tenim avui:

<Rafael Fajardo i Cristina Vázquez: Transforma't Bon Pastor

<Ramona Luparu: Fem Baró (Baró de Viver)

<Inma Castro: Associació coordinadora de la Trinitat Vella

<David Picó: Desdelamina.net (Sota, cavall i rei)

<Josep Maria Navarro: La Fabric@

Desenvolupament de la sessió

<Josep Maria Navarro - Marc conceptual

Jo sóc del barri i a part, per coses de la vida, he estat implicat en moviments de l'esquerra marroquí, Algèria als anys 90, conflicte de Colòmbia, conflicte de Síria. Part del servei de mediació, que tenia a veure amb la percepció de seguretat.

Per tant... què és la seguretat i la inseguretat per nosaltres? En un país relativament segur, en aquest barri en concret. Ens vam adonar que l'ONU, que s'ha trobat molt en aquest tema, es plantejava la idea de fer possible una seguretat des de baix, una seguretat humana.

Més tard, s'ha anat desenvolupant a països amb alta conflictivitat. Com?

<Des de la participació i la responsabilitat. Actualment existeix més teoria que pràctica.

<La seguretat no és només de la policia, l'exèrcit... (que també) si no que és un procés de parti-

cipació ciutadana.

<La seguretat no només és reprimir el crim o la violència evident, també ho és el no tan evident: incertesa davant el futur (feina, habitatge, salut...)

La percepció de seguretat hauria de partir d'una corresponsabilitat en les petites coses que construeixen la vida quotidiana. Exemple, què fem quan veiem un robatori al metro? Deixar-ho a l'esfera de l'estat simplement, genera un problema. Perquè darrere l'Estat també hi ha ideologies, interessos, classes...

<Sota, Cavall i Rei - David Picó

L'any 2003 vam crear desdelamina.net, que va néixer com un portal comunitari del barri, quan començava internet a ser més quotidià. Quan tu preguntaves a la gent, quin és el barri més insegur de Barcelona? La primera resposta era El Raval, i la segona era La Mina, que incús no s'inclouïa dins el conjunt de la ciutat. Jo personalment no considero que siguem un barri insegur, tot i que sí que som generadors d'inseguretat.

Fa uns anys vam decidir parlar sobre drogues. Volíem que no fos morbós ni banal. Vam treure l'alcohol perquè s'emportava massa "protagonisme" i ens vam centrar en les drogues anomenades dures. En tres anys, ha canviat moltíssim, hauríem de tornar a agafar dades. També vam descriure la vida dels consumidors. Nosaltres som educadors socials i vam anar a fer enquestes. 200 enquestes. Vam acabar fent espais de participació per parlar sobre les drogues i poder generar discurs, propostes i respostes. Espai L.

40% persones del barri tenia coneixement que algú del seu entorn consumia. 70% havia vist consumir-la. 20% sabien on es venia. 84% mai havia tingut conflictes amb gent consumidora. El nivell de por anava per carrers, la percepció de por era major als carrers nous amb nous veïns. La que menys, els carrers on es venia drogues de tota la vida. El CAS no es coneixia. Només 15% sabia on estava la comissaria dels mossos.

Poca gent demana més seguretat i vigilància al carrer. Alguns, canvi il·luminació, mobiliari urbà, ús dels solars... I per últim, una dada que ens va semblar curiosa va ser que la gent implicada en entitats i participació tenien una percepció de por major.

<Setmana per la convivència de Trinitat Vella - Inma Castro

Hace años que se hace ya, nació debido al tema de las drogas, en un repunte muy grande a partir del 2006 -heroína-. Se perdía la sensación de "vivir en un pueblo", por el miedo que los críos aparecieran con una jeringuilla en la mano (que pasó). Para no crear una guerra camellos contra vecinos, empezamos a mobilizarnos entre nosotros.

Los jueves íbamos a los puntos de droga i señalábamos quienes eran, donde estaban. Empapelamos pisos, carteles... Eso duró unos 3 años. Mucha unión vecinal, el “sentimiento del enemigo común”. Se acabó expulsando del barrio los “camellos”.

Esa brecha abierta tenía que cerrarse de algún modo y tocó defender la Trini y su “reputación”. Los mismos vecinos empezamos a ocupar el espacio público que nos había sido arrebatado. Calles, plazas... Existe una unión. Entonces diseñamos la semana de la convivencia.

No se trata que alguien venga y diseñe actividades... sino que sale de los vecinos, que se agrupan y salga de ellos. Cuando viene hecho desde arriba es muy difícil enganchar a la gente. En la semana de convivencia la gente se lo siente propio. Se acaba haciendo un acto comunitario en el barrio, con música, arte, gastronomía... incluso algunos jóvenes se apuntan en este tipo de actividades.

<Transforma't, Bon Pastor - Rafael Fajardo i Cristina Vázquez

< **Rafael** - En las actividades del barrio no se veían representadas las personas gitanas. Se tenía que cambiar la visión negativa de la etnia gitana. El proyecto tiene tres patas: comisión de mujeres, vecinos y comercio y jóvenes. Ahora, en realidad, acabamos participando con todo el mundo, estamos haciendo bastantes procesos participativos. Hechando la mano a comercios que se come La Maquinista: comerç en detalls. Que sea cercano a la gente. Ahora participan mucho más, no porque haya más equipamientos, sino porque se ha llegado más a ellos -nosotros que éramos del barrio pudimos incluirlos más-.

< **Cristina** - Coordinadora de la comissió de dones. Nos contrataron para rebajar el conflicto que había entre gitanidad y el resto de vecindaje. Cuando me contrataron, la idea fundamental era visibilizar la población gitana, simplemente; sabemos que nos contrataron porque somos gitanos. Des del grupo, detectamos que no queríamos ser solo gitanas. La gente tiene habilidades más allá que cuando están en situación de vulnerabilidad. El problema és que muchas veces en estos barrios en orden viene de arriba. Trabajamos de manera comunitaria (talleres, estrategias donde trabajamos la convivencia, nos enfocamos en lo positivo).

En cuanto a corresponsabilidad, se generó una red super potente donde ya no éramos los gitanos, los peruanos, los marroquíes... sino que había un sentimiento de unión. Pongo cara y nombre al estereotipo, rompiendolo así. Hemos participado en procesos donde nos hemos dado cuenta de que incluso en lugares donde había percepción de inseguridad, ahora se siente en casa. Yo me siento muy orgullosa porque hemos conseguido que el barrio sea casa. Como decía Inma con al Trini, el sentimiento de barrio es muy alto. Al trabajar gente del barrio que está con gente del barrio ha ayudado. Nosotros conocíamos ya los vecinos y también la comunidad gitana.

<Fem Baró - Ramona Luparu

Yo no soy profesional, soy vecina. Es un barrio muy pequeño y había una necesidad. Había una asociación de vecinos un poco pobre y ya está. Parto de una necesidad personal mía, que me hizo colaborar para cambiar cosas. Que los jóvenes disfrutaran del barrio... se organizaran... hace unos años no había ni fiesta mayor. Faltaba movilización, así que nos juntamos los vecinos a hacer la fiesta mayor, hace ya casi 4 años, y así partió la comisión de fiestas. Hemos hecho varias cosas, queremos hacer un supermercat... me gusta mucho que sea mi barrio.

Cuando te viene de arriba no sale, o sale forzado. Preguntar a la gente, hablar con la gente... a veces doy mucha guerra. Me gusta hacer barrio, convivencia, yo me siento bien en mi barrio, estoy orgullosa de mi barrio. Antiguamente también había más percepción de inseguridad. Poca iluminación... Hay que mirar más allá. El barrio es mío.

< **Joan Manel** - Districte de Sant Andreu. Referent al que diu ara la Mona, m'agradaria destacar la importància de baixar expectatives polítiques a la realitat, entendre's... valorar el voluntariat i la gent que està allà treballant de manera voluntària davant dels que cobrem.

La Ramona passa la paraula a una persona del públic

< **Yaneli** - Comissió de famílies i nens del B-mincome. Nosotros también estamos trabajando para que la gente salga a la calle y ocupe el espacio. Los niños ahora no están en las plazas, las calles... estamos intentando organizarnos las familias para que se sientan en un lugar seguro.

Les conclusions que es van anar generant durant el debat es van anar recollint en una pissarra i queden aquí resumides

Co-responsabilitat:

<Es necessiten crear espais per a compartir conjuntament. Conèixer als veïns, intercanviar experiències...

<La participació a través de l'associacionisme és una eina molt potent. Ens ajuda a tenir més força, a sentir-te part d'un grup, que pot ser un suport molt potent i també és una entrada al barri.

<Empatitzar amb l'altre. Veure que l'altra persona té característiques i situacions molt semblants a les teves i que per tant, si us ajudeu mútuament pot ser positiu per a totes les persones. Compartir espais amb gent en situacions semblants fa que et sentis més acompanyat.

<Conèixer i interactuar. Crear vincles amb les persones amb les quals compartim el barri ens ajuda a sentir-nos el barri més nostre, més de tots.

< Acollir la diversitat. És important que quan parlem d'aquest tots, estigui tothom representat, tenint en compte la diversitat de cultures, ideològica...

< Moviment veïnal. Aquestes forces entre els veïns són causa i conseqüència dels moviments de lluita veïnals, que lluiten pel benestar de les persones que viuen en el barri.

Imaginari:

< "El barri de les drogues al carrer" és el "barri perillós". Existeix la visió que els barris més perillosos són on hi ha drogues.

< Criminalització de certs col·lectius. "És culpa de les drogues, dels gitanos, de la pobresa... fa falta plantejar-se qui és "l'enemic comú" que plantejava Inma.

< Hem de fer-nos la pregunta "seguretat per a qui?". Qui som els que hem d'estar segurs? I precisament col·lectius com a immigració, que a vegades és vist com a amenaçadora, no haurien de formar part del nosaltres que ha d'estar segur? També amb els camells, molts són gent del barri, que també tenen les seves coses i volen estar segurs.

< Encara així, la imatge del barri és vista gairebé sempre en positiu. Ens agrada el nostre barri, ens sentim part d'ell. Sentiment de pertinença.

Apropiació:

< Qui ocupa els carrers? Pregunta clau. Reprement el tema de la "expulsió dels camells" del barri, on va aquesta gent? On es desplaça? Què "fem amb ells"? Interessos perquè es quedin al barri per part de qui?

< "El barri és meu". Bàsic per a transformar i promoure el canvi. Quan t'asseguis part del barri, penses que es poden canviar les coses, vas més segura pel carrer, perquè és el teu barri, te'l coneixes bé, coneixes a la gent...

< És important que decidim els veïns i la veïnes i que les coses no vinguin imposades donis de dalt. Perquè si et diu el que has de fer així tal qual perquè la gent no participa, els projectes no funcionen. Han de sortir de la gent per a la gent.

< Una altra vegada, aquesta gent qui és? Està tothom representat en ella? Quan ens referim a a el barri és nostre, de qui és realment?

Altres:

< Tot l'anterior ve influenciat per: situacions laborals, econòmiques, materials... (incertidubme de futur)

< Es planteja influència de qüestions macro: Estat, Educació, sistema, política. Potencien o sustenten que les situacions de vulnerabilitat es quedin en barris concrets? "Perquè no surtin". Com apropar allò macro a la realitat del dia a dia?

Neteja Ressalta les paraules desconegudes La Clara fa un resum de les conclusions. Antonio La

Tancament

La relatora fa un resum de les conclusions. L'Antonio agraeix la participació i fa el tancament. S'acaba amb la resposta de les experiències a una pregunta proposada durant el debat:

Com ens apropem a aquelles persones i col·lectius diversos?

< Irene - Des de la vulnerabilitat

< Rafa - Coneixent-nos

< Cristina - Generant vincles sense prejudicis

< Ramona - Des de la unió

< Inma - Des de la necesidad

< David - Haciendo espacios en común

< Josep Maria - Amb referents i memòria històrica

< Antonio - Fent del barri una casa